

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

DIPMAS LIETUVIU DIENRASTIS AMERIKOJE

Vol. I

307 W 30th st

KAINA, 2c

Chicago, Ill., Ketvergas, Lapkritis-November 19, 1914.

Entered as Second-Class Matter March 7, 1914, at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

PRICE, 2c.

No. 118

VOKIEČIAI ŠAUDĖ LIEPOJŲ

Rusus vokiečiai stumia atgal prie Varšavos

Rusai narsiausia mušasi prie Soldau, Prusijos

Buvo mušis prie Tauragės; rusai užėmė Lauksargius

VOKIEČIAI BOMBARDAVO LIEPOJŲ.

PETERBURGAS, Nov. 18. — Generališ štabas šiandien apskelbė, kad vokiečių eskadra vakar bombardavo Liepojaus miestą. Štabo pranešimas sako:

„Vakar išrvo vokiečių eskadra, susidedanti iš dviejų kruizerių, dešimties torpedinių laivų ir kelių kitų garlaivių pasirodė prieš Liepojaus miestą. „Laivai bombardavo miestą ir uostą daugias kaip keturias valandas. Keletas fabrikų buvo sudaužyta, buvo apšaudytas ir sunaikintas kerosino rezervuaras, buvo padegta geležinkelio stotis ir biednesnėje miesto dalyje buvo sušaudyta daug namų.“

„Bombarduojant Liepojaus miestą, penki žmonės buvo užmušti, jų tarpe dvi moteris, ir 30 ar 40 buvo sužeista.“

„Vokiečiai buvo atsivare keletą mažų tavorinių laivų. Tuos laivus jie paskandino įplaukoj į Liepojaus uostą.“

„Tą pačią dieną juodose jurose Rusijos laivynas, kurs plaukioja apie Trebizondą, priplokė arti prie miesto ir bombardavo uostą ir kazarmes, taipgi uždegė namus jurų pakraštyj. Turkijos laivų nesimatė.“

VOKIEČIAI VEIJA ATGAL RUSUS.

LONDONAS, Nov. 18. — Mušiuose Lenkijoje atsitiko tas, ko niekas nelaukė, būtent tas, kad vokiečiai pradėjo vėl užpuolamąjį judėjimą, užpuolė rusų centrą, ir vėl grėsia pavojus Varšavai.

Zinios apie visą tą atsitikimą kol kas yra neaiškios ir prieštarauja vienos kitoms.

Pranešimai iš Peterburgo neuzginčija to, kad vokiečiai pradėjo užpuolimą, bet sako, kad tas rusų nesulaikys ir neišvays rusų iš Rytų Prusijos, kur rusai nors palengva, bet nuolat eina pirmyn.

Tuo tarpu pranešimas iš Berlio sako, kad vokiečiai su-

mušė rusus prie Lipno ir privarė prie Vislos upės, kur rusai kol kas turi apsiginti, nes pereiti per upę jiems busią per daug pavojinga ir sunku.

Iš Berlio pranešama, kad rusai randasi ties Kutno, bet Vienos pranešimas sako, kad sumušė rusus jau ir prie Kut-

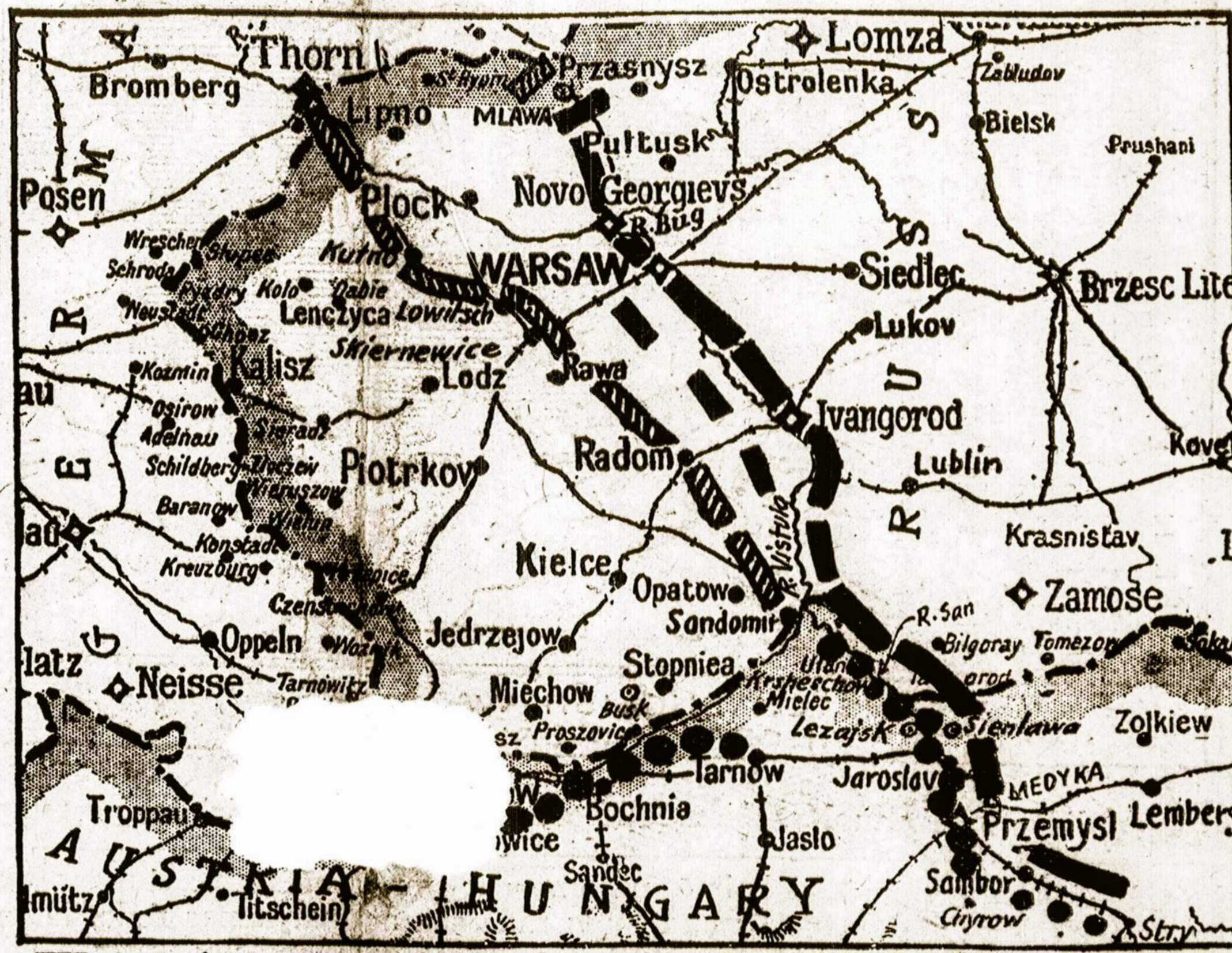
no. Iš šitų prieštaraujantių pranešimų aišku tas, kad Lenkijoje tarp Vislos ir Wartos upės eina labai svarbus mušis; neabejotina taipgi, kad rusų ėjimas tolyn yra pilnai suilaikytas. Rusams rodos dar sekasi Karpatuose, ties Krakovu ir Rytų Prusijoje.

Peterburge nuo Austrijos ir Rumunijos rubežiaus atėjo pranešimas, kad Bukovinos šiaurėje eina smarkus mušis, kuriame rusai ima viršų. Sako, kad kur tik rusai pasirodė, ten austrai nuo jų bėga.

Austrijos oficialis pranešimas, atėjęs iš Vienos, sako, kad austrų pulkai iš Krakovo apie linkės atėmė nuo rusų jų apginkliatas linijas ant rubežiaus. Pietinėje Lenkijoje rusai prisartinę prie austrų artilerijos, ir rusų pėstininkų atakos visur buvo atmuštos. Vienas austrų pulkas suėmęs 500 rusų nelaimėn. Vokiečių pergalė prie Kutno gerai atsiliepianti visur.

BAISUS MUŠIS PRIE SOLDAU.

PARYŽIUS, Nov. 18. — Havas agentura iš Peterburgo praneša, kad smarkiausias mušis eina tarp rusų ir vokiečių prie Soldau, Rytinėje Prusijoje. Mušis jau tęsiasi keturias dienas. Saurdymas iš armotų eina dieną ir naktį. Rusai butinai nori atsilaikyti prie Soldau už pirmutinį jų sumušimą, ir atakuoja vokiečius pasitusiai. Jie puola, griuva ir ima pozicijas po pozicijų, nežiurėdami į pragarišką ugnį, kurią skleidžia vokiečiai. Vokiečiai čia ginasi iš paskutiniųjų. Jie laikosi tai apsiginimo, tai užpuolimo taktikos.

GERMANS RUSSIANS AUSTRANS
Mušio linija Lenkijoje.

Nežiurint į lietus, kurie pasirodė, rusai vis dar nuomėnė eina toliaus Prusijoje.

VOKIEČIAI NAUDOJASI IS PERGALES LENKIJOS.

BERLINAS, Nov. 18. — Išleistas oficialis pranešimas sako, kad rytuose vokiečiams ir toliaus gerai sekasi.

Sako, puikiausia pa iš savo pergalės pūlawko. Vokiečiai d. šė rusų armijas prie Lipno, Manoma, kad iš čia sumušti rusai pasitraukė prie Plocko, o nuo Wloclawko pasitraukė prie Kutno ir Leščycos.

Pranešimas toliaus sako, kad pasisekimo pilnam užtikrinimui vokiečiai turėsia eiti nuo Soldau ir užpulti rusų dešinįjį sparną.

Jeigu rusai manytų traukties už Vislos upės, tai jiems tas būtų labai sunku atlikti, nes keliai yra visai pagede. Todėl yra spėjama, kad rusai stos į mušį šiaupus Vislos, kada juos prispirs vokiečiai su austrais.

RUSAI UŽĖMĖ LAUKSARGIUS.

PARYŽIUS, Nov. 18. — Havas agentūros telegrama iš Peterburgo praneša:

„Prusuose rusai užėmė kaimą Lauksargius netoli nuo Tauragės, Kauno gubernijoje, lapkričio 15 d. Mušis del Lauksargių užėmimo tęsėsi dvyliką valandų.“

„Ties Jakubavu, netoli nuo Kretingos, rusai sumušė vokiečių pulkų, kurs plėšė Rusijos dumos atstovo M. Parčevskio dvarą. Rusų kareiviai atėmė nuo vokiečių užgriebtus iš dvaro galvijus ir javus, ir sugrąžino Parčevskiu.“

Mexikoi, vel suir...

VILLA SU SAVO ARMILJA EI- NA ANT MEXIKOS SOSTINES.

MIESTAS LEON AIMTAS BE MUŠIO.

WASHINGTON, D.C., Nov. 18. — Mexikoj vėl taika suiro.

Larkinis prezidentas Carranza vėl nesutiko apleisti savo vietos, ir dabar pagal Mexikos laikos konvencijos įsakymo generolas Villa su savo armija eina ant Mexikos sostinės, kad išvairius iš ten Carranza ir jo vieton pastačius revoliucionierių paskirtąjį laikinus prezidentus generolą Gutierrezą.

I pietus nuo Aquas Calientes Villos armija be šuvio paėmė Leono miestą, kurs yra svarbiu geležinkelių centru.

Carranzai ištikimo generolo P. Gonzales pulkai randasi Qverataro ir Iraquato, kur tur but pirmas svarbus suirėmimas turės įvykti.

Gutierrezo kontrolėje yra beveik visa šiaurinė Mexikos pusė. Generolo Villos pirmieji pulkai randasi už 200 mylių nuo Mexikos sostinės.

Iš El Paso, Tex., pranešama būk gen. Villa suareštavęs gen. Gutierrezą ir visą jo kabinetą, norėdamas, kad tarp jų ir gen. Carranzos daugiau jokių tarybų nebebutų.

Iš Leono, kurį užėmė Villos armija, paskutinis pranešimas buvo, kad Villos pulkai jau užėmė Iraquato ir Guanajuato be mušio. Šeši tukstanciai Carranzos kareivių pasidavė be sąlygų.

VOKIEČIU ARMOTOS NESI- DAUŽO TALKIN LINIJOS.

LONDONAS, Nov. 18. — Paskutiniai oficialiai pranešimai apie karės stovį Belgijoj ir Francijoj parodo, kad mušis vakar tebėjo ant viso fronto be jokių žymių pasekmių.

Belgijoj nuo jurų krašto iki upei Lys vokiečiai vėl bombardavo talkininkų linijas, norėdami jas nusilpninti armotų ugnim prieš padarysiant pėstininkų užpuolimą. Vienur kitur buvo mažos pėstininkų atakos, bet visos buvo atmuštos.

Prie Ypres vokiečiams pagelbon atėjo naujų pulkų, ir jie vėl smarkiai užpuolė anglų ir francuzų spēkas. Kaip ir pirmiaus, jie buvo paėmę centrą, bet turėjo pasitraukti, kada juos talkininkai pradėjo mušti iš šonų.

Francijos oficialis pranešimas sako, kad ties St. Mihiel vokiečiai minomis išsprogdino vakarų dalį Chavincourt. Pirmenis Francijos pranešimas sakė, kad tą dalį laiko francuzai. Tad gali buti, kad čia francuzus ištiko nelaimė.

Vokietijos pranešimas mini, kad francuzai ties St. Mihiel smarkiai buvo užpuolę vokiečius, perėjusius Meuse upę. Iš pradžių francuzams sekėsi, bet paskui vokiečiai visai sumušė francuzus. Prie Cirey vokiečiai privertė francuzus apleisti kaikurias jų pozicijas. Vokiečiai paėmė šturmu francuzų miestą Chateau Chatillon.

VALPARAISO, Čili, Nov. 19. — Eina gandas, kad Anglijos transporto laivą Crown of Galicia užpuolė ir paskandino vokiečių kruizeriai. Transporto komanda tapo išgelbėta. Ją vežąs į Valparaiso vokiečių garlaivis Rhakotis.

Amerika su Turkija nekariaus

Amerikos kruizeris Tennessee apleido Smyrnos uostą

Anglija turėjo daug nuostolių ant jurų

AMERIKOS KRUIZERIS APLEIDO SMIRNOS MIESTĄ.

WASHINGTON, D.C., Nov. 18. — Suv. Valstijų kruizeris Tennessee kapitonas Deckeris raportavo valdžiai iš salos Chios Aigejų jurose, netoli Smyrnos. Savo trumpame raporte kapitonas Deckeris, kad iš Smyrnos fortų buvo šaudyta į Ten-

nessee id nioviu, bet ji ja ar nuleistą jo valtį. Po to ar vas Tennessee išplaukė iš Smyrnos uosto ir nuplakė į graikų salą Chios.

Suv. Valstijų administracija neužganėdinta kapitono Deckerio raportu ir laukia tolesnių pranešimų.

Washington visi labai yra susirupinę atsitikimu su laivu Tennessee, ir nežino, kas dar iš to išeis, Spėjama, kad turkai šaudė tik persergėdami, kad portas uždarytas, o neužpuoldami ant Amerikos laivo. Kiti vėl spėja, kad tai buvo tik nesupratimas, kurs tuojaus galės buti atitaisytas Konstantinopolyje.

Be Tennessee Turkijos vandenyse randasi dar kitas Amerikos kruizeris North Carolina. Jiedu abu buvo pasiusti Europon su auku karės užtiktiems Amerikos turistams. Kada tą darbą atliko, jiems buvo paliepta važiuoti Turkijon ir apsaugoti amerikiečius nuo turkų užpuolimų.

KRUIZERIS TENNESSEE AT- PLAUKĖ Į CHIOS SALĄ

CHIOS, Aigejų jurose, Nov. 18. — Suv. Valstijų kruizeris Tennessee šiandien atplaukė į Chios iš Smyrnos.

Vakar į kruizerio Tennessee valtį iš Smyrnos fortų buvo paleista trys pilni šoviai. Suzinjes apie tai, Amerikos ambasadorius H. Morgenthau tuojaus liepė kruizeriui prasišalinti iš Smyrnos uosto. Nuo ambasadoriaus to pareikalavusi Turkijos valdžia.

Chios sala priguli Graikijai. Salos gyventojai, kurių yra 60-000, daugiausiai graikai. Svarbiausias salos miestas turi tą patį vardą, kaip ir sala.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published daily, except Sunday, by Lithuanian News Publishing Company, Inc. Address: Naujienos, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone, Canal 1506

Terms of subscription: In Chicago, by carrier, per week 12 cents; by mail, one year \$6.00. Outside Chicago, by mail, one year, \$5.00;

Entered as Second-Class Matter March 7, 1914, at the Postoffice at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

Šiame Lietuvių Dienraštyje Amerikoje žinios iš Lietuvos kasdien, išskiriant Nedėliavimus.

Redakcijos Naujienų Bendrovė.

Prenumeratos kaina:
Chicagoje—per išnešiotojus 12 centų savaitėje. Pačiu siunčiant, Chicagoje metams \$6.00 pusei metų \$3.50.
Kitur, ne Chicagoje, metams .. \$5.00
Pusei metų .. \$3.00
Dviem mėnesiam .. \$1.00
Europoje, metams .. \$7.00
Pavienių dienraščių, numerų kaina 2c.
Adresas: Naujienos, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas, Canal 1506.

Redakcijos Straipsniai

Zmonijos Turtas

Vietinės ir užsienio vaizbos biuras Washingtono išleido raštą, kuriame pėčiama Suvienuytųjų Valstijų plėtojimas nuo 1850 m. iki dabar. Indomu pažvelgti į kankurias paduotas tenai skaitlines.

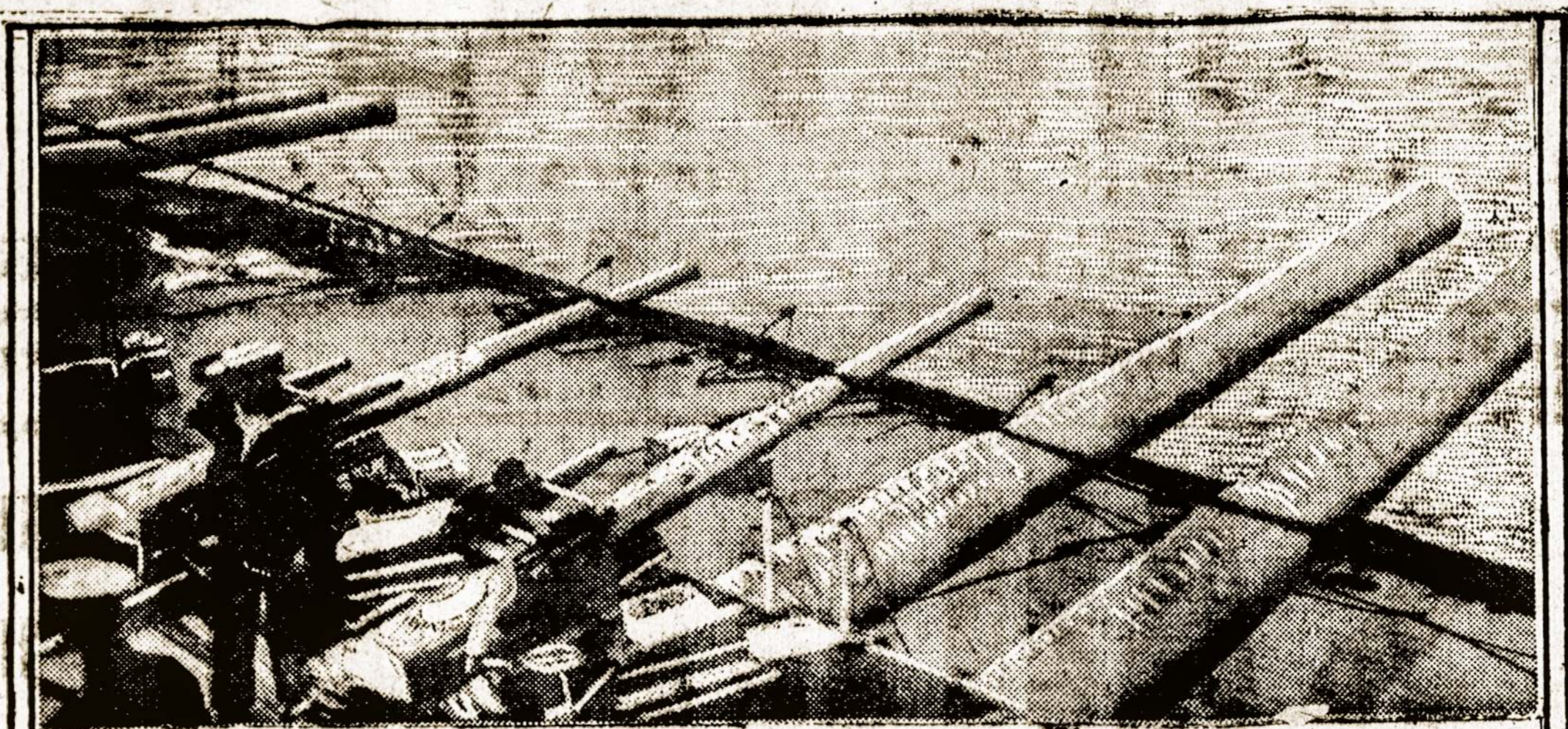
Tenai rašoma, kad gyventojų skaičius per tą laiką padidėjęs keturis kartus. Šios šalies prekyba su užsieniu bėgiu maždaug šešių dešimčių metų pakilo nuo 318 milijonų iki 4259 milijonų dolerių. Šalies turtas apskaityta tikta nuo 1870 m. Tuomet jisai išnešė 7000 milijonų dolerių, o dabar jisai siekia 21 milijardą dolerių.

Je esančiųjų pinigų suma pakilo nuo 279 milijonų dolerių iki 2319 milijonų. Taupomuose bankuose 1850 m. laike savo pinigų turėjo tik 250,000 žmonių, dabar taupomųjų bankų depozitų yra 11 milijonų, o jų depozitų suma dabar sudaro 4,750 milijonų, šimtą kartų daugiau, negu tuomet. Šios šalies geležinkeliai 1850 m. buvo 9021 mylių ilgio, dabar jie tęsiasi ant 258,033 mylių. Pasaziūrių skaičius surasta tikta už paskutinius 25 metus; per tą laiką jisai pakilo nuo 492 milijonų iki 1004 milijonų. Viešasis mokyklas dabar lanko 19 milijonų vaikų, ir apšvietos reikalams valstybė išleidžia apie 500 milijonų dolerių metuose. Laikraščių išaina daugiau kaip 22,000.

Panašių žinių suteikia ir neseniai išspausdintas J. E. Barkerio veikalas apie Vokietiją. Jisai rodo, kad užrubežinė Vokietijos prekyba nuo 1894 m. iki 1910 m. pakilo nuo 886 milijonų dolerių iki 2469 milijonų. Taupomųjų kasų depozitai pakilo nuo 653 milijonų 1880 metuose iki 4500 milijonų 1911 m. Vokietijos iniegos paskutiniai 15 metų padidėjo 50 procentų; 1911 m. jos siekė 10,000 milijonų ir buvo beveik lygios Anglijos iniegu sumai.

Reikia spėti, kad panašiai, jeigu ir ne taip dideliai laipsnyje, užaugo turiai ir kitose šalyse. Taigi žmonija šiandien turi tokią begalę visokio gero, kad stačiai yra keista, kaip dabar dar galima kalbėti apie žmonių neturtą. O betgi tas neturtas, net stačiai materialis vargas ir skurdas matyt ant kiekvieno žingsnio.

Kas tam kaltas? Kodel tukstančiai vyrų ir vaikų šiandien

Anglijos laivų didžiosios kanuolės. Šiaurės (North) jūrų žemlapis.

neturi ko valgyti, kuo savo kūną pridengti nuo šalčio? Kalta yra dabartinė visuomenės tvarka, kuri duoda galės sutverti nesuskaitomus turtus, bet juos pveda tikta vienai daliai žmonių, o kita skaitlinė dalis žmonijos dalį pasmerkia mirtinai bėgai.

Zmonių žiaurumas

Karė pažadina žiaurius, plėšrius instinktus (jausmus) ir civiliuose gyventojuose. Vienas rašytojas nepersenai išreiškė nuomonę, kad jos veikmė į civilius žmones esanti dar didesnė, negu į pačius kariuotėjus. Kareivis yra disciplinuotas, pripratintas prie tvarkos žmogus. Jisai neveikia ant savo rizikos ir atsakomybės. Jisai jaučiasi tam tikro mechanizmo sąnarys, lygiai kaip jisai žino, kad ir priešingos armijos kareiviai yra tokios-pat panašaus mechanizmo dalelės. Atskiras asmuo armijoje turi tokią mažą rolę, kad jisai negali sukelti prieš save neapykantos ir keršto.

Kareiviai, be to, nors ir priešai budami, moka žiūrėti į kitus kitą kaip į to paties amato bendrus. Tas jų akyse užsitarauja didesnės pagarbos, kuris kovoja drąsiau ir sumaniau. Ne su drąsiu priešu, bet su bailiu, bėgančiu iš mušio lauko arba užpuolančiu iš pasaly, jie apsieina be pasigailėjimo.

Smarkų priešą kareivis gerbia. Tai parodo, pavyzdžiui, Anglijos laivyno vyriausybės atsiliepiamas apie "Emdeno" kapitoną ir užvakarykščia telegrama iš Londono ir Paryžiaus, kur sakoma, kad angli ir francuzų oficialiai raportai apie karės bėgi vakaruose didžiai išgria vokiečių kariuomenės narsumą ir ištvėrmę.

Kas kita civilis gyventojas, kuris karėjė nedalyvauja, bet kuriam ji daro baisiausius nuostolius. Nuo skriaudų ir nuo pavojaus, į kurį priešas stato jo paties ir jo artimųjų gyvastis, jisai neįstengia apsisaugot. To

del baimė, piktnus ir noras tuo ar kitu būdu rasti sau atlyginimą nustelbia jame visus kitus jausmus. Ir neretai jisai atkreipia tuos jausmus prieš žmones niekuo jam nenusidejusius.

Naujos žinutė iš "Lietuvos Ukiniuko", kur sakoma, kad lietuviai, parubežio gyventojai, po to, kada rusų armija buvo nuvijus vokiečius, ėjo į Prusus ir plėšė ramių gyventojų turtą. Šios dienos numeryje spausdiname ištraukas iš žinomos Lietuvoje visuomenės sąrašo, pios F. Bortkevičiaus laiško. Ji rašo apie dūškesnius dalykus: "Prieš—sako ji—irgi žverto virto: plėšia ir ima nuo tų, kurie iš baimės pabėgo". Žmonės plėšia net ne priešus, bet savo kaimynus, pabėgusius iš jų gyvenamųjų vietų!

K. Kautsky'o Laiškas

Vokietijos socialistų laikraštis "Vorwaers" apskelbė sekamą K. Kautsky'o laišką: Akyveidoje baisesu pasaulio gaisro, kuris siaučia aplink mus ir kuris verčia menkiniekiu visa kas asmeniška, aš tikiėjaisi, jogei toks nesvarbus dalykas, kaip mano šešių dešimčių metų sukurta, praeis nepastebėtas. Mane nustebino tokia simpatijos išreikškimų dauvybė, kad aš negaliu kiekvienam padėkavoti asmeniškai. Aš prašau savo prietelių ir draugų šioje vietoje priimti mano nuosirdžią padėką.

Svarbiausia šioje valandoje man buvo pasveikinimo laiškas iš užsienio. Suprantama, kad jie, kaip-pat kaip ir laiškas iš įvairių Vokietijos vietų, skiriami daugiaus tam dalykui, kuriam aš tarnauju, negu mano asmeniui, bet kaip tik delto jie liudija, jogei daugelio marintuoti Tarptautinė gyva ir kad ji panaudoja kiekvieną progą, idant apreiškus savo vienybę. Be abejonės, ir jai ir mums dabar yra sunkiausio bandymo

laikas. Bet mano asmeniškias patyrimas rodo, kaip stipri ir stand yra mūsų partija. Sumušimas Paryžiaus Komunos, paėrimas pirmosios Tarptautinės, įstatymas prieš socialistus Vokietijoje, nepaprastas rorizmo Rusijoje—tokie išpuoliai ir sąlygos veikė į mane pirmose pusantros dešimties metų mano partijinio darbo visuomet rodėsi, kad partija amžinai sunaikinta, bet kiekvieną kartą ji kėlėsi ir stojant ant kojų dar tvirtesnė negu pirmą.

Tai pergyveno, tas įgytibotą įsitikėjimą į proroką. Nors ir daug blogybių atnešė mums karė ir jos pasekmės, jis visa ką pergalė.

Šitame įsitikėjime aš matau savo spēkos pamatą. Daugiausia jam aš turiu dėkuoti už tai, ką galėjau nuveikti—jam ir mokslui ir pavyzdžiui didžiųjų savo mokytojų ir prietelių. Sau asmeniškai aš negėdžiu nieko daugias, kaip tiktaio, kad man nepritrukytų jėgų ligi galo savo amžiaus pildyti savo pareigą ir tarnauti tam reikalui, kuris jau keturios dešimtys metų suvėrus sudaro mano gyvenimo turinį.

Dar kartą širdingiausiai ačiū. Berlin, 19 spalių, 1914 m. K. Kautsky.

Lenkų kalbos pašalinimas.

Ant geležinkelio iš Varšavos Vienon ikišioliai drauge su rusų kalba buvo vartojama ir lenkų. Dabar gi jau karui pradedus įsakymu geležinkelio direktoriaus, inžinieriaus Malevinskio visi lenkų parašai ir iškalbos esą pašalinti.

Vokiečių parašai Minske.

Minske buvo nemažai vokiečių parašų ant krautuvių, daugiasia ant žydų krautuvių. Minsko policmeisteris liepė nuimti visus prarus vokiečių kalba parašytus.

Iš LIETUVOS

F. BORTKEVICIENES LAISKAS.

"Lietuvos žinių" ir "Lietuvos Ukiniuko" leidėja, p-ia F. Bortkevičienė rašo iš Vilniaus (2-15 spalio mėn. d., 1914 m.):

"Rašau šį laiškėlį, tik kad davus žinią, jogei esame dar gyvi. Nėra noro daugiau rašyti, nes jeigu nusibos (cenzoriui Red.) skaityti—kontroliuoti ilgą laišką, tai dar mes į krosnį, ir Tamsta jo negausi.

"Nuo karo abelnai visa Lietuva nukentėjo, bet ypač Suvalkų rėdyba, kuri buvo karo lauku. Tai suprantama, jei kraštas pereina iš rankų į rankas. Patįs žmonės irgi žveriais pavirto: plėšia ir ima nuo tų, kurie iš baimės pabėgo. Greit užviešpataus badas, nes prusai irgi padarė rekviziciją valgomų ir šiltų daiktų... "Lietuvos žinios" kokį laiką buvo sustojusios, o dabar vėl pasirodys."

LAISKAS IŠ SUVALKŲ GUB.

Broliai Bukaveckučiai prasišalinę iš Mariampolės prieš pat prusų atėjimą rašo iš Maskvos savo seseriai M. Sirutienei Chicagoje:—

Rodos, karėi prasidėjus dar jums nerašėm, taigi pradėsiu nuo pat pradžių.

Kas buvo prieš karė—jau nebepamenu, nes karė, rodos, jau keli metai tebesitęsia. Prieš pat vokiečių apskelbimą rusams karės Mariampolėje ir Kalvarijoje buvo vos šiek-tiek kazokų ir raitelių, kurie gavo 1-ąją vėją, taktinę telegramą, tuoj išlėkė ant rubežiaus. Nuo to laiko ir pradėjime laukt prūsų. Rusai tuojaus pripildė visą apielinkę kariuomene. Visur kasė griovius, pylė pylimus; sako, naujai stiprino Kauno tvirtovę, nes vokiečiai buk žino jos senąjį planą. Kas antra-trečia diena lakiojo vokiečių aeroplanai. Patįs vokiečiai pas mus dar nepasirodė. Mušiai buvė tik apie Kibartus ir Virbalių. Jeigu vokiečiai tuomet butų atėję pas mus, lai gyventojai galbut nebutų bėgę, nes iki tol dar nežinojome apie vokiečių žiaurumą.

Tiesa, visų negalima tame pasmerkti, bet ir užsitikėti jau negalima. Vėliaus kariuomenė pradėjo mažėt, liko tik apie 80 žmonių zapasų "dlia karaulnoji sluzbi." Abazai vaikštinėjo šen ir ten. Sužeistuosius trukiais gabeno kur tai toliaus. Jau buvome bepradėję užmiršt apie vokiečius. Laikraščių negaudavom, arba gaudavom labai suvėluotus. Skaitėm juose, kad rusai paėmę jau keletą vokiečių miestų, kad jie jau prisartinę prie Karaliaučiaus, kad "razjezd'as" daeina iki Dancigui, bet tuomi rusai perdaug nesigyrė. Tantai vertė mus pagalvoti. Nekurie spējome, kad toks smarkus rusų ėjimas pirmyn ir pirmyn, nieko paskui savęs neužsistiprinus, ar nebus tik rusų demonstracija prieš vokiečius, kad atitraukus jų spēkas nuo Francijos. Taip ir atsitiko. Vokiečiai pradėjo traukti iš vakarų, o rusai atgal. Po kelių dienų Mariampolės apielinkę pradėjo girdėties armotų dundėsis. Paskui pasirodė rusų abazai, o vėliaus ir įvairių kariuomenės pulkų, traukiančių tai į Kauną, tai į Prienus, arba į Alytų. Kareiviai išsrodė nuil-

sę, nuvargė ir išalkę. Mat traudamiesi darę po 40—50 varstų į parą, o viso jiems prisiėjo eiti apie 200-230 varstų ir vis lydint vokiečių armotoms. Mes, jau žinodami vokiečių "švelnumus," rupinomės, kur geriau butų išsėsdinti. Sužinojome, kad vokiečiai, paėmę jaunus mūsų vyrus, stato juos prie kasimo tranšėjų, arba kitokių darbų, arba net apvilke vokiečių kareivių uniforma, kiša į pirmas eiles prieš rusus. Šuviai kaskart labiau girdėjosi. 2 (15) rugsėjo šėpus Rudžių giraitės jau plysdavo ore vokiečių šrapnelės, ir krisdavo granatos. Patįs vokiečiai tuomet buvo Gių apielinkėje. Musų artilerija stovėjo apie Mariampolę, o pėstininkai ir raiteliai—Rudžių ir Šumskų giriuose ir laukuose. Mušis tą dieną buvo gana didelis. Giriuose ėję ant štikų. Vakaran vokiečiai buvo atstumti iki 10 varstui Vilkaviškio linkui, o naktį musų kariuomenė pasitraukė link Igliaukos. Aš, Stasius ir Vladas ėjome Nemuno linkui; bet gavęs vežimą, aš sugrįžau paimt ir tėčius su Aliute, vienok jie nevažiavo ir saugumo delei susikraustė į Bliuvų sklepą. Grįžtant man į kaimą, rusai atėmė vežimą su žmogum vežti sužeistiesiems į Mariampolę. Tą naktį jau nakvojom 30 varstų nuo Mariampolės, o ant rytojaus persikėlėm per Nemuną ir apsisistojom Birstone. Birstone viskas labai pabrangė, vienok ten prabuvom visą savaitę, kol persikėlėm per Nemuną visa rusų kariuomenė ir išardė pontoną. Du mediniu tiltu irgi sudėgino. Mes tuomet traukėme į Košedarus, o iš ten traukiniu į Vilnių.

Vokiečiai ėjo į Mariampolę seređoj po pietų. Vėliaus jie ėjo paskui, ir išsistojom prius—Prienų linkui. Ten pasidirbo tiltą ir pradėjo kelties per Nemuną, bet tuomet rusai juos užpuolė ir gerokai sumušė, sugrūdami dalį vokiečių kariuomenės į Nemuną. Vokiečiai pradėjo traukties, o rusai juos vyti. Galų gale vokiečiai užsilaikė tik ant rubežiaus, kur pasidirbė stiprius apkasus laikosi dar iki šiol. Tokių manievių tuomet buvė ir kitose Suvalkijos vietose: Augustave, Alytų, Seređiuos ir k.

Atvažiuavę į Maskvą lietuviai pasakoja, kad vokiečiai Mariampolėje apsiėję gana žmoniškai, sulyginus su kitomis jų atlankytomis vietomis. Blogiausia tik tai, kad atėmė nuo žmonių šiltus drabužius ir valgomus daiktus, o iš dalies net ir baltinius. Dargi javų ypač kštinėjo šen ir ten. Sužeistuosius trukiais gabeno kur tai toliaus. Jau buvome bepradėję užmiršt apie vokiečius. Laikraščių negaudavom, arba gaudavom labai suvėluotus. Skaitėm juose, kad rusai paėmę jau keletą vokiečių miestų, kad jie jau prisartinę prie Karaliaučiaus, kad "razjezd'as" daeina iki Dancigui, bet tuomi rusai perdaug nesigyrė. Tantai vertė mus pagalvoti. Nekurie spējome, kad toks smarkus rusų ėjimas pirmyn ir pirmyn, nieko paskui savęs neužsistiprinus, ar nebus tik rusų demonstracija prieš vokiečius, kad atitraukus jų spēkas nuo Francijos. Taip ir atsitiko. Vokiečiai pradėjo traukti iš vakarų, o rusai atgal. Po kelių dienų Mariampolės apielinkę pradėjo girdėties armotų dundėsis. Paskui pasirodė rusų abazai, o vėliaus ir įvairių kariuomenės pulkų, traukiančių tai į Kauną, tai į Prienus, arba į Alytų. Kareiviai išsrodė nuil-

Penčylos. Gaisrų Mariampolėje ir Kalvarijoj nebuvo. Ukininkai daugiausia nukentėjo tarp Vilkaviškio ir rubežiaus, nors daug gaisrų matėsi ir šiaurės Vilkaviškio.

Vilniuj irgi buvo neįtikėtina žmonės viso-ko laukė. Pragvenimas brango. Užsiėmimo niekur negalima gauti. Mes turėdami po trirublę irgi ne kaip jautėmės. Prabuvis Vilniuje savaitę pasisekė gauti už dyką bilietus į Maskvą. Maskvoj pragvenimas žymiai pigesnis. Čia valdžia ir tam tikros draugijos stropiai rūpinasi tokiais svečiais kaip mes, taigi aš su Stasium ir naudojamės jų pašalpomis, o Vladas gauna pragvenimą studentų bendrabutyje. Stasius čia pradėjo lankyti vakarinius kursus. Kaip ilgai čia reikės prabuti—nežinia. Gal gausim kokį užsiėmimą, o gal tuoj bus galima važiuoti namo; bet ką veiksi parvažiavęs, ką ten gero rasi. Nė ko pavalgyt, nė tikamai žiemos metu apsirngt—viskas išplėsta. Skursim kol-kas Maskvoj. Vladas rengiasi prie valstybinių kvotimų, jei nepaims į kariuomenę, mat, iš studentų ketina daryt oficerius, pamokys, girdi, 4 mėnesius ir siųs karėn. Prabuvis, sako, karėje 3 mėn. nereikės jau atlikt kariuomenės. Rašėm į Mariampolę šešis laiškus, bet atsakymo negavom. Apdraustų laiškus Maskvos pašta dar nepriima. Tuo kart slerdieu, *Brolis Kaz.*

Korespondencijos

ROCHESTER, N. Y.

Lapkr. 7 d. Lietuvių Kluibas statė scenoje du vaizdelius—“Senmergė, ir “Čigonė.” Tai pirmas toks vakaras parngtas Lietuvių Kluibo. Bet lošimas liko sugadintas, nes sakiniai, kuriuose kas nors priešinga klerikalams, liko apleistai, bijojo kad nenusidėtų kunigo gaspadinei, ir visam tikėjimui.

P. Gudžiuniutei deklamacija nepavyko, nes nemokėjo ant atminties. Geriausiai publikai patiko duetas “Sunku man gyventi,” kurį išpildė A. Balzeris ir P. K. Vaivodienė, taipgi neblogai dainavo solo ir p-lė Žilinskaitė. Pavyko dainos ir “Aido” Chorui.

Pabaigoje buvo šokiai ir stikly tuštinimas. Peiktina, kad Lietuvių Kluibas netik kad rengia vakarus su svaiginančiais gerimais, bet ir pačios traukia degtinę ir alutį.

Pusė šio vakaro pelno Lietuvių Kluibas paskyrė nukentėjusiems nuo karės.

Pelno liks keletas dolerių. *P. E. Ružauskiutė.*

ROCHESTER, N. Y.

Nesunitaikė su klerikalais.

Pas mus iki šiolai visi gyvenome sutikime, nežiurint pakraipų, ar tai socialistai, ar tautiečiai, ar katalikai. Budavo kad parengia kokius apvaikščiojimus, tai susidedavo visi. Bet dabar virto visai kitaip, jau pradėta tarpe savęs pjauties kaip katinai. Tai-gi dabar lapkričio 4 diena bažnytinės draugijos sušaukė draugijų delegatų susirinkimą. Taipgi pakvietė niekurias tautiškas draugijas. Minėtoji dienoj susijė delegatai nuo visų draugijų. Tuojau pirmi-ninkas atidarydamas susirinkimą pasakė: Jeigu sutinkatė aukas siųsti į Chicago fondą,

tai gerai, o jeigu ne tai mes “nekerinam,” ir per balsavimą neeisim. (Mat kairiųjų atstovų buvo daugiau, negu parapijonų). Tuoj buvo paduotos išlygos, kad pinigų neįsiųsti nei į vieną fondą, nei į kitą bet tiesiai į Lietuvą per Liet. Mokslo dr-ją. Jie ant to nesutiko. Paskui prasidėjo užmetinėjimai, kad per daug delegatų esą nusiųsta, nes girdi, jie visų nenori, jie tik priimsią, T. M. D., Aido Choro ir D. L. K. Gediminio draugijų atstovus, nes tos draugijos esančios tautiškos, o jau kaip L. S. S. 7 kuopa, ir Unijos tai jie nenori ir matyti, nes tie esą negerai. Vėliaus jau ir ant viršminėtų draugijų pradėjo užmetinėti kad, girdi, jos parngia kokį vakarą, tai prikašioja kuniga su gaspadine, kas užgauna tikėjimą.

Delegatai turėjo išsiskirstyti nieko nenuveikę, tik gerai išsikioję, bet mūsų pusė visai nenusiminė, ir trumpu laiku mano parengti prakalbas ir rinkti aukas sušelpimui nukentėjusių nuo karės lietuvių.

Maziukas.

Kitas mūsų korespondentas p. J. D. Bendokaitis rašo ir gi tą patį, tik priduria, kad pažangiųjų draugijų atstovai nutarė padaryti savo susirinkimą lapkričio 15. Be to jis rašo, kad augščiau aprašytoji konferencija įvykusi 3 d. lapkr.

CICERO, ILL.

“Lietuvos” 46 num. vietinėse žiniuose, po antgalviu “Cicero lietuvių,” Šarka praneša apie Cicero lietuvių draugijų delegatų surinkimą.

Paminėdamas draugijas, nekurių vardus išskraipė, kitas gi paminėjo, kurių suvis nėra Cicero, Ill., pavyzdžiui: “Apšvieta,” “Moterų Tautiška Draugija,” “Baltos Rožės Kluibas”—tokių draugijų mūsų miestelyje nėra.

Kodel gi Šarka nepasigyrė su savo nuveiktu darbu, t.y. “Nepri gulmingu Cicero Fondu?”

Praneša, kad korespondentais išrinkti F. Strielčūnas, A. Liutkus ir M. A. Šarka. Taip daug korespondentų ir negalėjo nuosekliai parašyti apie savo nuveiktus drabus. *M. Burba.*

Chicagos žinios

Ugnagesių skyrių miestas mano padidinti ateinančiais metais. Planuojama yra pastatyti dar 26 naujas ugnagesių stotis ir priimti į ugnagesių komandas dar 312 žmonių. Iki šiol ugnagesių Chicagoje buvo 1, 859. Jeigu bus ugnagesių padauginta, kaip manoma, tai jų skaičius išaugs iki 2,171.

Pinigai dabar jau skolinami yra ant 6 nuosimčio vietoje 9%. Biznis del to pagerėsias.

Gaisras vakar buvo kilęs dviejuose hoteliuose vidurmiestyje, Gentlemen's Hotel, 19 W. Van Buren Str., ir Best Hotel, 23 W. Vanburen Str. Keliolika moterų ir vyrų buvo išnešta iš ugnies apalpusių. Hotelio svečiai buvo baisiai išsigandę. Gaisras padaręs apie \$15,000 nuostolių.

DARBAI PAGERĖS.

Bedarbė Chicagoje kol kas yra sunkiai atjauciamas. Tūkstančiai bedarbių kasdien ieško darbo, ir negauna. Daugybės įvairių dirbtuvių duris

uždarytos. Kur buvo sumazintas darbininkų skaičius, ten atleistųjų vis dar nepriima į darbą.

Bet yra nurodymų, kad darbai Chicagoje ir kitur Amerikoje gal jau neužilgo pagerės.

Chicagoje klausėmė keletą dirbtuvių, kada jos mano priimti daugiau darbininkų. Visur buvo duotas atsakymas, kad kol kas nei vienas naujas darbininkas negali būti priimtas, bet visur taipgi sakė, kad už kokių dviejų mėnesių bus eis daug geriaus, sunkiausias laikas bus perėjęs, ir daugelis darbininkų galės gauti darbo.

Tą patį paliudijo keletas darbo ieškojimo ofisų, veltui patarnaujančių žmonėms. Dar du mėnesius ir bedarbė nebebus tokia didelė.

Chicagos birža ketina pradėti veikti nuo pamedelio, ir tas turės gerai atsiliiepti ant vietinio biznio.

Iš Chicagos Heights pranešama, kad ten atsirdo trys didelės fabrikos, kurios paskutiniu laiku buvo uždarytos.

Central Locomotive ant Car dirbtuvės pradeda dirbti su 900 darbininkų, o šio mėnesio pabaigoj ketina priimti dar keletą šimtų.

Illinois plieno dirbtuvės gavo keletą didelių orderių, ir ketina pdađėti dirbti nuo pamedelio. Kada ši dirbtuvė dirba pilną laiką, joj dirba apie 2,000 darbininkų.

Morden Frog and Cro dirbtuvės priėmė 200 darbų. Dirbtuvės gauna orderių nuo geležinkelio, ir už trejato savaitių ketina priimti dar dvejetą šimtų darbininkų.

Kitur Amerikoje kol-kas geriausia dirba tos dirbtuvės, kurios gauna orderių iš kariujančių šalių.

Zmogus apie 50 metų amžiaus metėsi vakar iš keturioliktojo augšto Chicagos banko namų, kampas Washington ir La Salle St. Tų namų rotundoj yra padaryti du tinklai, vienas prie aštunto augšto, kitas prie trečio. Krisda nuo keturioliktojo augšto žmogus pirmąjį tinklą praeš savo sunkumu. Antrą tinklą jis užlaikė. Zmogus nupuolė ant jo kniupsčias. Kraujas aptėškė apacioj vaikščiojusius žmones. Užsimušusio žmogaus lavonas tapo nuvežtas grąbų sankrovon ant Randolph St. Kas jis toks buvo, nežinia. Jo kišenėje rasta vienuolika centų. Ant jo marškinių buvo raidės M. J. B. Iš veido panašus į vokiečių. Matyt, bedarbė priverė jį ieškoties galo, ir tai kaip tik tuose namuose, kur didžiausi turtai kasdien yra vartojami.

KELI ŽODŽIAI APIE LAISVOS JAUNUOMENĖS CHORĄ.

Laisvos Jaunuomenės Muzikos ir Dramos Draugijos tikslu yra lavintis dainoje ir dramoje. Nemažai buvo išiekvota spēkų, kad padėjus pamatą ir išdirbus įstatus. Inkurėjų troškimu buvo sutverii tvirtą Chorą.

Bet jų troškimas neišsipildė. Ikišiol veikė visi bendrai ir viskas virto atbulai; atsirado ypatiskumai, kuriuos pagimdė kelios naujai įstojusios ypatos, kurios nemegsta dailės, vien trokšta garbės, kurie štatosi inteligentais, nors jie to nėra pasiekę.

Laisvos Jaunuomenės Cho-

ro rimtesnieji nariai turėtų pr šalinti visus tuos ypatiskumus, nes jeigu ir toliaus tas bus, tai Choras visai nusilpnės. Jau ir dabar narių skaitlius mažėja, taip kad sunku ir repeticijos padaryti.

Reikia laiku tam blogam užbėgti, nes paskui kai visai nusilpnės, tai sunkiau bus atgauti, negu naują sutverti.

Bet visgi Laisvos Jaunuomenės Choras šiame sezone žada pastatyti scenoje du veikalus: “Kova” ir “Ekspoprijatorius.” Gero pasisekimo!

Nedainuojantis Narys.

GYVULIAI AR ŽMONES?

Ieškodamas darbo vieną dieną nuėjau į vieną geležinkelio stotį Chicagoje. Radęs jau keletą žmonių laukiančių darbo prie ofiso durų, ir aš atsitojau. Dauguma jų buvo lietuviai. Vadino vienas kitą ne tautiečiais, bet parapijonais, kas liudija, kad jie tvirti katalikai. Už valandėlės atėjo ir keletas lietuvių moterų ir mergaičių — “parapijonų” — kaip jie jas vadino. Moteris įleido į ofisą, o vyras pasiliko lauko pusėje.

Prie patį atidarymą ofiso atėjo dar viena nebejauna moteris ar mergina. Ją į ofisą neįleido. Tada trys arti jos stovėjusieji lietuviai-parapijonai ir vienas “ukrainietis” apstoido ia iš visų pusių. Pir-jau gana bjauriai mokavo, bet dabar, jų atsirado moteris ir elgimasis kalba ir elgimasis pasieko laipsnio, kad net koku pasidarė. Girdėdamas jų kalbą nors ausis užsikimšk. Ant tiek jie negražiai pradėjo elgties, kad toliaus stovėjusieji kitataučiai pradėjo piktintis.

Moteris visą laiką tylėjo, nors ne kalbino ją ir lietuvi-

kai ir lenkiškai. Ji neištare nei žodžio ir savo rimtu užsilikymu parodė doros tvirtumą.

Klausimas, ar buvo tai žmonės, ar gyvuliai? Gyvuliais jie negalėjo būti, nes jie turėjo žmogaus galvas, beto gyvuliai negali prigulėti prie parapijos, bet savo pasielgimais jie parodė, kad jie nėra augščiau išsivystę už gyvulius. Gėda juodiemsams “doros” mokytojams, kad jie savo žmones tik taip dorą suprasti išmoki-na. *S. Wosilievski.*

WEST PULLMAN.

Šiame miestelyje darbai mažai eina, tai ir vagių daugiau atsirado.

14 lapkr. prie 120 gatv. vienai merginai dienos laike pavogė \$50, kuriuos ji dideliu vargu susitaupino. Merginos neturėtų gyvent pas tokius žmones, kurie parėję iš bažnyčios tik neša pantukes, nes tokiose vietose greičiausia buna jos nuskriaudžiamos. *West Pullmanietis.*

PATAIKĖ.

Kada visoje Europoje viešpatauja tautiška neapykanta, žveriskuntai, skerdynės, laukai nukloti sudrąskytiais žmonių lavonais, tiktai per laikraščius mes girdime obalsį jų vaitojimų.

Nors mes nesame pavojuje, nematome draskant žudant nekaltus žmones, bet atjauciamame jų vaitojimus, atjauciamame jų kančias ir nekaltai pralieta jų kraują.

Mes norime jiems padėti, prašalinti tas skerdynes, apginti jų gyvastis. Bet mes nesuprantame, nepermatome tos galybės, kuri priverčia juos

pjauties, žudyties, naikinti žmonių gyvastis.

Mums tą aiškina kalbėtojai ir laikraštija, bet mums tas yra tarsi sapnu, mūsų nervai reikalauja gyvo pirrodymo, kad persitikrinus.

Dramatiškas Ratėlis pataikė momentą, statydamas ant scenos “Nihilistus arba užmušimą caro Aleksandro II,” kuris bus lošiamas ateinančioje nedėliolioje, lapkr. 22. C. S. P. S. svetainėje, 1126 W. 18th Str.

Viršminėtas veikalas labai pritaikintas prie dabartinio Rusijos padėjimo, taip kad žmogus ko negalėjo suprasti, pajautsi iš laikraščių ir klausydamas kalbėtojų, pajaus ir supras matydamas šio veikalo lošimą, supras delko kila tautiška neapykanta, delko žmonės neturi liuosybės ir kokia galybė pastumėjo prie dabartinių Europos skerdynių. *Laisvas.*

South Chicagoje atidarytas naujas pačtos ofisas. Prie tos progos parodavo 3,000 vaikų.

Grand Jury pradėjo tyrinėjimą kaltininkų, kurie nusuko ar padėjo nusukti \$50,000,000 taksų. Apkaltinta yra daug visokių politikierių. Kaikurių jie neabejotinai turės patekti į kalėjimą.

AR NORI

gauti DYKAI dvi geras sutu-kas ir Katalikų visokių gerų mokyklų sutu-ki ir kitokių visokių dalykų, kurie tu be-bai nori, o nežinai kur ju gauti? Jeigu taip, tai atsiuk savo pil-na ir aiškiu adresa, o aš tuojau tu Katalikų ir tau suteiks-tau nusistū DYKAI. Adresuok: **JUOZAS J. SZLIKAS, (MAGIKAS)** 3261 S. Halsted St. Chicago, Ill.

AR PRIGULI PRIE

Susivienijimas

Lietuvių Amerikoje

Lithuanian Alliance of America

Jai nepriguli-prisirašyk ir prigulėk

Jai priguli-kalbink kitu prisirašyti

Štai delko reikia prie Susivienijimo priguleti:

- 1.—SUSIV. LIET. AM. moka savo narių paveldėjams posmertines pašalpas: I laipsnio—\$150.00; II laipsnio—\$300.00; III laipsnio—\$600.00 ir IV laipsnio—\$1000.00.—Bet Susiv. Liet. Amer. moka *Pašalpą ligoje* popo \$6.00 savaitėje. Visi nariai gauna organą “Tėvynė.”
- 2.—SUSIVIENIJIMAS LIET. A. PRIMA VISUS LIETUVIUS IR LETUVATĖS, ir visiems, kaip vyrams taip ir moterims, Susivienijime yra lygios tiesos.
- 3.—SUSIVIENIJIMAS iki 1914 m. yra išmokėjęs suvirš 89 *tūkstančius dolerių* pašalpos nelaimingoms našlėms ir našlaičiams. SUSIV. LIET. AM. yra išmokėjęs 10 *tūkstančių dol.* įvairiems lietuvių apšvietos ir kultu-ros reikalams.
- 4.—SUSIV. LIET. AMERIKOJE neapleidžia nei vieno savo nario, papuolusio į nelaimę ir per 27 metų S.L.A. gyvavimo nebu-vo dar atsitikimo, kad nebut išmokėta posmertinė.
- 5.—SUSIVIENIJIMAS L. R. yra seniausia, didžiausia, turtingiausia ir progresyviška pašalpinė organizacija, tarnaujanti visų lietuvių išeivių reikalams. Prie SUSIVIENIJIMO rašoni ir turi rašyties kiekvienas, kas tik skaito save lietuviu, kam rupi jo brolių-lietuvių reikalai ir kam rupi jo paties ir šeimynos ateitis.

Todel neatidėliokit, tuojaus *rupinkitės prisirašyti* prie šios organizacijos, nes juo jaunesnis prisirašysi, juo mažiau turėsi mokėti. *Prisirašyk prie kuopos, kuri yra tavo miestelyje.* Jai nėra kuopos, tai pasikalbėk su savo draugais, pareikalauk iš Centro informacijų ir *sutverk kuopelę.* Gausi nario įsteigtojo vardą, o ir Susivienijimui pagelbėsi jojo prakiltus tikslus gyvegiman vikdint.

KREIPKIS į SAVO MIESTO KUOPĄ, ARBA į CENTRĄ.

Centro adresas:

Lietuvių Susivienijimas Amerikoje

307 W. 30th St. New York, N. Y.

Kares žinios

DAUG ANGLŲ ŽUVO JUROSE

LONDONAS, Nov. 18. — Su paskandintais Anglijos laivais žuvo labai didelis skaitlis oficerių ir jureivių. Pirmasis admiraltijos lordas Churchill parlamente šiandien pranešė, kiek iš viso anglų iki šiol yra žuvę jurose. Jis padavė šitas skaitlines: oficerių užmušta 222, sužeista 37, prapuolė 5; kareivių jūrininkų užmušta 3455, sužeista 428, prapuolė 1.

Į šitas skaitlines tečiaus neįeina aukos paskandintojo prie čili laivo Good Hope ir jureiviai praužę prie Antverpo. Prie čili praužusiųjų buvo 875, o prie Antverpo 1.000. Lordas Churchill nedavė išaiškinimo, kur pasidėjo anglų kariskais laivais Canopus, kuris dalyvavo mušyje su vokiečių kruizeriais prie Čilės. Gal but Canopus yra praužęs.

VOKIEČIAI SUĖMĖ WARŠAVOS GUBERNATORIŲ.

BERLINAS, Nov. 18. — Laikraščio Tageblatt korespondentas iš Lenkijos aprašo, kaip tapo suimtas Varšavos gubernatorius, gen. von Korff. Gubernatorius su adjutantu privaziavęs prie miesto Kutno savo automobiliuje, manydamas, kad Kutno dar tebėra rusų rankose. O Kutno jau buvo paėmę vokiečiai po smarkaus mušio. Visai netikėtai gubernatorius atsiturė tarp vokiečių kavalerijos avangardų. Pamatęs tai, gubernatorius mėgino pabėgti, bet buvo suimtas. uGubernatorius pasidavė be pasipriešinimo. Vokiečiai jį nuvežė į Gniezno miestą panedėlyje.

SIAURĖS JURA ISKLOTA MINOMIS.

LONDONAS, Nov. 17. — Premjeras Asquitas parlamente šiandien pranešė, kad visa Šiaurės jūra yra išklota minomis. Kiekvienam laivui, kurs plauks Šiaurės jūra, yra pavojus nusikęsti nuo minų, ir kas plauks Šiaurės jūra, plauks ant savo rizikos.

Premjeras taipgi užreiškė, kad visi vokiečiai ir austrai ant neutrališkų laivų bus areštuojami. eKrosinas ir žalvaris bus skaitama karės kontrobanda, ir bus atimama.

Premjeras aiškino, kad vokiečiai pirmieji išdėstė minas Šiaurės juroje, peržengdami Haagos taikos konvencijos nutarimus. Daugelis laivų jau paskendo nuo vokiečių minų, Anglija tokiu budu buvo priversta irgi išdėstyti minas.

UŽSAKYTA 18,000 TŪNŲ PLIENO KULKOMS.

PITTSBURGH, Pa., Nov. 17. — Vienai iš kompanijų viena iš kariaujančių šalių davė užsakymą pagaminti 18,000 tonų plieno, iš kurio turės būti padaryta 1,000,000 kulky. Kokia šalis davė užsakymą, tas laikoma paslapyj.

VOKIEČIAI DAR GALEJĖ GINTI TSING-TAU.

PEKINAS, Chinija, Nov. 17. — Činai juokias iš to, kad kaižeris davė M. Waldekui kryžių už "narsų Tsing-Tau gynyimą." Kad penki tukstančiai sveikų

vyrų pasidavė nelaisvėn ir negynė toliaus tvirtovės, turėdami užtekintai amunicijos ir maisto, tai neduoda jokios garbės. Gen Stesselio atidavimas Port Arturo nebuves blogesnis dalykas.

RUSAI UZGRIEBĖ AMERIKOS KOMPANIJOS NUOSAVYBĖ.

PETERBURGAS, Nov. 17. — Rusų valdžia pasiėmė sau didelę Singerio siuvamųjų mašinių kompanijos dirbtuvę ir dirbs joj ginklus. Amerikos fonografų kompanijos dirbtuvės irgi liko paimta tam pačiam tikslui.

WASHINGTON, D.C., Nov. 18. — Karės tarp Suv. Valstijų ir Turkijos negali būti jokiu budu. Prezidentas Wilsonas karės niekad nedaleis.

Suv. Valstijų kruizeris Tennessee turės dabar klausyti tik paliepiimų tiesiai iš Washingtono.

Washingtono Suv. Valstijų administracija skaito, kad gal but turkai saudė į Tennessee valtį iš draugiškumo, persergėdami, kad uoste yra minos ir negalima važiuoti. Prie to yra laukiama, kad Turkijos valdžia duos Suvienytoms Valstijoms tinkamą išaiškinimą.

GERA PROGA CICERO LIETUVIAMS.

Petnyčioj, lapkr. 20 d., 7:30 val. vak. J. Jukniaus svetainėje bus didelės diskusijos temoje: "Kooperacija," kurias rengia S. P. C. lietuvių skyrius, ant kurių kviečiami visi atsilankyti, kurie nori išgirsti kam reikalingos yra kooperacijos ir kaip nupiginti pragyvenimą. Jeigu tas visas jums indomu, tad perskaityt šį apgarsinimą, pasakykit ir savo kaimynams. Sulaukę petnyčios vakaro, visi ateikite į aukščiaiu minėtą vietą. Neatsilankiusieji gailėsitės. Izanga visiems dykai.

Ar Nori ?

Pirkt arba randavot farmą labai pigiai. Randasi 40 mailių nuo Chicago tik viena mailė nuo miestelio labai puikioj vietoj su padarais ir gyvuliais. Labai gera proga su mažai pinigų uždirbt pinigų. Greitai atsiskaukite.

J. SINKUS & CO.
3151 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Šviesa Senstancioms Akims

Geras regėjimas turi būti virš visko apsaugotas. Šviesos aštrumas arba mirgėjimas gadina akis. Minkštas, švelnus degimas.

Rayo Liampa

yra geriausia šviesa skaitymui, rašymui, siuvimui, arba kur tik reikalinga akis vartoti nakčia.

RAYO Lampa yra sutaisyta ant mokslisų principų. Jinai duoda geriausią ir pastoviausią šviesą. Jinai padaryta iš gryno braso — nikeliu baigtu. Uždegama be kaminėlio nuėnimu. Lengva išvalyti ir permaitinti knat. Stylus kiekvienam tikslui. Geriausioms pasekmėms vartokite Perfection Aliejų.

Klausk savo pardavėjo.

STANDARD OIL COMPANY

(An Indiana Corporation)
CHICAGO, ILL.

Atsišaukimas

Siuomi atsišaukiamė į lietuvių visuomenę, kad padėtų sujieškoti gabų ir gerai sprantantį įvairių šokių mokytoja.

Šiame miestelyje susitvėrė Ratelis lavinties švartų tautiškių ir amerikoniškių šokių. Prie Ratelio jau prisirašė apie 20 narių abiejų lyčių, o toliaus, tikimosi, kad prisirašys ir daugiau. Geistina kad galintis užimti tą vietą butų ne iš tolymiausių miestų ir kad veikiai atsišauktų. Reikalaujantis smulkesnių informacijų rašykite į

A. TRAKSELIS,
164 Milwaukee Ave., Kenosha Wis

Didelis ir Gražus Teatras

Teatrališka kuopa "BANGA" parengė didelį Teatrą 22 d. Lapkričio 1914 m. ant ARION HALL, Forth and Jefferson St., Springfield, Ill. Bus lošiama "PIRMI ŽINGSNIAP" — labai indomi drama. Inžanga 50c. ypatai. Salė atsidarys 7 val., o lošimas prasidės 8 val. vakare. Loš gerai išsilavinę aktoriai. Veikalas perstato vargus lietuvių darbininkų ir žiaurumą ponų bei perdėtinii. Atėikite visi, o busite užganėdinti.

Kviečia "BANGOS" KOMITETAS

Pardavimui

Pigiai parduoda BUČERNE lietuvių apgyventoje vietoje:

536 W. 18th St., Chicago.

PARSIDUODA

Saliunas, rakandai (forničiai) karjeta (buggy) ir arklų.
G. M. KANTANAWITZ
300 W. Mason St., Springfield, Ill.
Naujais telephone 889

PARSIDUODA

dviųjų augstų medinis namas, po 5 kambarius ant flo. Gazai, cementinis pamatas. Randas ant netoli Racine Ave., Ra j metus. Kaina \$1800.
J. McDONN
3622 California Av

NORIU GREITAI PARDUOTI

dalį savo "Naujienu" Bendrovės sėru. Kiekvienas sėras vertas \$10.00. Perkantiems tuojaus atiduosiu speciališka kaina. Norintieji pirkti rašykite šiuo adresu:

J. ILGAUDAS
3234 W. 64th St., Chicago, Ill.

BARGENAS.

Apleidžiant miestą, turi greitai parduoti vienas namas, kuris randasi prie 4308 So. Wood St., Chicago, (4 familijų) randos nesą \$48.00 i mėnesi.

Taipgi parduoda FARMA tik 3 mylios nuo miesto ir geležinkelio, 120 akrų žemės, 60 akrų yra išdirb. vis. galvijai, 3 namai, barių. Rūgali pjau melus. Arli lietuvių farmą ir galvijus tik \$.

Atsišaukit:

JONAS TELLEYSH,
Care of Carr Bros. Wkg. Co.
3039 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DR. E. F. NAPIERALSKI,
Gydytojas ir Chirurgas
Valandos: išryto iki 10 val., vakare — nuo 6 iki 8 val.
1659 WEST 18th ST.

DR. THOMPSON
Daktaras ir Chirurgas
BRIDGEPORT, CONN.
1128 Main Street,
Kalbama lietuviškai.

Mokiname Angliškai
Visose dalyse Amerikos ir Kanados
Visiškai amerikoniška mokykla, kuri duoda pilną užtikrinimą išmokti skaityti, rašyti ir kalbėti angliškai labai trumpame laike, už taip mažą atlyginimą, kad ir biedniausias vyras ar moteris gali užsimokėti.
Mokiname per laikus (Korespondencij) tobulingiausia metodu: kiekvienas išmoksta be vargo. Mokiname teipju kliauso dienomis ir vakarais. Platesnių žinių rašykite paštui.
WATCHES BROS.
1741 W. 47th St., Chicago, Ill.

dek Savo Pinigus Ten, Kur Jie Atneštų Didžiausį Pelną

Čionai tamstai puiki proga.

Didžiausia Europos karė atidarė milijoniskais, Bilijonų Dolarių rinkas Pietų Amerikoje Suvienytoms Valstijoms. Milžiniškos rinkos su milžiniškais pelnais atsidarė Suv. Valst. prekių išdirbėjams ir fabrikantams. Todėl, pamatę tebetingą progą, keleltais didžiausiu Chicago išdirbėju susijungę kruvon ir suorganizavo bendrovę vardu SOUTH AMERICAN SALES CORPORATION. Šita bendrovė yra inkorporuota ant \$1,000,000.00. Bendrovė pardavinės Suv. Valst. išdirbinius Pietų Amerikos rinkose, o Pietų Amerikos prekes pargabens į Suv. Valstijas ir, partos ant čionaitinės rinkos. Tokiu būdu bendrovė ims pelną nuveždamą parveždamą prekes. Milžiniškas pelnas užtikrintas. Progos steigos, biznis turi būti greitai pradedamas ir delto reikalinga tuojaus didelė suma pinigų. Tame štai ir yra Tamstos proga padaryti pinigus. Todėl dabar ir kviečia šita korporacija, kurios užpakalyje stovi keletas didžiausių Chicago išdirbėjų, prisidėli prie jos perkant korporacijos sėrus. Bet kadangi pinigai reikalingi umu laiku, tai korporacija priversta parduoti pradžioje sėrus pigiau, negu jų tikra vertė. Todėl dabar tamsta ir gali pirkti \$10.00 sėrą už \$7.50. Tamsta gali pirkti kiek tik nori sėrų, pradedant nuo dviejų — gali indėti pinigų kiek tik nori. Tik labai maža dalis sėrų bus parduodama šita žema kaina; netrukus kaina bus pakelta ant lygios vertės (\$10) ar viršaus. Tamsta pasipelnysi kaip tik sėrų vertė pakils. Pirmieji investoriai gaus didžiausią pelną. Ne lauk ilgai. Jeigu tamsta nori pirkti sėrus pigiai, o nori gauti kiek laiko ištyrimui korporacijos reikalų, tai geriausiai priduo mažą depozitą ir per dvidešimt dienų galėsi iširti korporacijos biznį ir jos ateitį; o jeigu tamstai nepatiks, gausi savo pinigus atgal. Rockefeller padarė milijonus iš panašių korporacijų. — Čionai tamstos proga padaryti tukstančius. Del platesnių žinių rašyk šiuo adr.:

J. Ilgudas

Vietinis suelintaučių reprez.
3234 W. 64th St., Chicago, Ill.
Tel. Prospect 704.

BALIUŠ! BALIUŠ!

Draugystė Susivienijimo Brolių Lietuvių parengė Iškilmingą Balų Subatę, 21 lapkr. — Nov. 1914 m. Casino svetainėje, 645-647 W. 12 gatv. tarp Union ir Jefferson gatvių.

Gerbiami viengenciai kviečiami atsilankyti ant šio baliaus, kur viskas kuopulkausia priręngta, kad tik geriausias užganėdinus publika; svetainė ruiminga, nuauka unijos, pirmos klesos, užganėdini ir gerimai gardūs o cigara; tai ką čia jau ir kalbėt. Sirdingai kviečia visus atsilankyti KOMITETAS.

Sidabras Rankose

Jeigu nori gauti daug sidabrinių pinigų, pirkt šią farmą, o ant jos rasi pinigų. Farma vertės septynių tukstančių dolerių. Kas pirks per 10 dienų, nuo šios dienos, gaus už 3,500 dolerių. Noriu parduoti lietuviui delto, kad daug lietuvių gyvena apie šią farmą. Ši farma yra netoli didelio miesto Grand Rapids ir arti mažo miestelio, prie geležinkelio. Farma turi 80 akrų žemės, 25 akrų miško. Pro farmą bėga mažas upelis. Yra budinkai, 2 arkliai, 2 karvės, 1 veršis, 15 vištų, 4 tonai šieno, 300 bušelių kornų, vežimas, pakinktai, šlajos ir kitkas kas reikalinga prie farmos. Žemė gera.

Antra farma be gyvulių, 40 akrų. Geri budinkai, gera žemė. \$2,400. Užtenka pusę įmokėti. Delto taip pigiai parduodu, kad turiu reumatizmą, važiuosiu į šiltus kraštus ir esu senas. Jeigu greitai kas nenupirks, pavestu bankui. Rašykite ar tiesiai važiuokite.

M. M. SMITH
P. O. Box 201 Grand Rapids, Mich.

KELIAS Į APSVIETĄ.

Geriausias kelias, kurio žmogus gali žengti prie apsvietos, yra skaitymas "JAUNIMO SAPNŲ." Nes "Jaunimo Sapnus" išleidžia ir redaguoja Amerikos gabiausi ir mokyčiausi lietuvių studentai. Jie rašo į juos visokius straipsnius ir prelekcijas iš įvairių mokslo šakų, kurias jie studijuoja. Taipgi į "Jaunimo Sapnus" rašo ir kiti gabiausi lietuvių rašėjai. Taigi skaitydami "Jaunimo Sapnus" jus gausite geriausių dvasišką peną, kurio negali suteikti nei jokis kitas laikraštis ar magazinas. Dabar ką-tik išėjo iš spaudos jubilėjinis "Jaunimo Sapnų" numeris didžiai padidintas ir pagražintas puikiais straipsniais. Pavienis numeris galima gauti už 25c. Užsiprenumeruojant ant metų kaštuoja tik \$1. Mes gi duodame specialią pasiulymą skaitytojams tik ant trumpo laiko. Kas prisųs \$1., gaus laipgi visus percto meto numerius sykiu su prenumerata.

A. P. Gliebouskas
3151 So. Halsted St., Chicago, Ill

Apsisaugokite

Greitai apsisaugokite nuo ugnies (insisturinkite) kurie da neturite savo daiktus insiurintus, nes nežinote kada gali užspēt ugnis ir sunaikinti visą jusų turtą, taip kaip vakar buvo: Nov. 17 d. ant 33-čios ir Lime gatvių; sunaikino ugnis 7-nių familijų visus daiktus (furničius), kas liko nesudegę, tai tapo sulieta, sugadinta ir t. t. Kiek tenai buvo dejavimų ir verkimų, tai tą galėjo patėmyti visi. Todėl norėdami apdraust savo daiktus, tai ilgai nelaukite pakol sudegs, nes tada jau bus vėlu, bet greitai ateikite pas mus arba parašykite mums, tai musų žmogus pribus pas jus ir viską padarys jums ką tik jūs reikalauosite, nes mes turime atsakančias ir didžiausias kompanijas del apdraudimo, pas mus yra apdraudę tukstančiai familijų, kurie nesibijo nelaimės. Tas kaštuoja visai pigiai tik keletas dol. už kelis metus. Atsišaukite ant šito adreso:

J. SINKUS & CO.
3151 S. Halsted Street., Chicago.

Juozas J. Szlikas

dabar lankosi Rytinėse valstijose, kaip "Naujienu" keliaujantis agentas.

Pirmiausia aplankys Pittsburghą ir jo apielinkes. Vėliaus lankysis visoje Pennsylvanijos valstijoje. "Naujienu" administracijos yra įgaliotas rinkti "Naujienuoms" prenumeratorą. "N." Administracija.

"NAUJIENOS" UZ \$4.90 METAMS.

Kas prisųs metinę prenumeratą \$5.00 už "Naujienu", tas gaus dovanų "JAUNIMO SAPNUS" metams vertės \$1.00. Kaip žinot, jog "J. S." vienas iš geriausių einančių Amerikoje lietuvių žurnalų, kadangi jį išleidžia Susivienijimas Lietuvių Moksleivių Amerikoje.

Pertai patarčiau visuomenei arčiaus susipažinti su jais. Kiekvienas užsirašydamas "Naujienu" pas mane, gausit "J. S." dovanai. Šią dovaną duosiu tik ligi naujų metų. Todėl skubinkite pasinaudoti šia puikia proga.

A. J. Rašimas
3317 Auburn Ave., Chicago, Ill.

LIETUVIŠKA APTEIKA

Pilnas Aptiekorius-provizorius iš Lietuvos S. VILIMAVIČIUS

Užlaikau visokias lietuvišgyduoles, išpildau receptus, kaip amerikoniškus, taip ir krajavų daktarų. Speciališka duodame patarimus vyrų ir moterų paslaptingose ir užsisenėjusiose ligose.

Prie aptiekos visada yra geras daktaras ir talde susikalbėti lietuviškai. Todėl kreipkitės prie savųjų, kur jūs gausite teisingą patarnavimą.

339 Kensington Ave., Chicago.
Telephone West Pullman 659

SUNKŲS LAIKAI

Delei sunkių laikų reikia tau-pyti pinigai ir ant drabužio. Gaila įgyti už \$5 ir biskį brangių, stutus ir žieminius plėčius, išėjusius iš mados arba truputį apnešiotus, vertės \$35 ir \$40.00.

S. GORDON,
1415 S. Halsted St., Chicago, Ill

Tel. Haymarket 6212

DR. W. YUSZKIEWICZ

Lietuviškas akių gydytojas.
Kas turit skaudancias akis arba silpnas, ar galvos skaudėjimą, atsilankykite pas

Dr. W. Yuzskiewicz
1024 Milwaukee Ave.

PEARL QUEEN KONCERTINOS

(Dirbta Amerikoje)
Yra pripažinta per 6000 muzikantų kaipo geriausia. Neapsigak imdamas pamėdžiojimms, reikalauk PEARL QUEEN. Mes turime lietuviškas gaidas. Katalogas siunčiamas dykai. GEORGE & VITAK MUSIC CO.
3 Krautuvės
1540 W. 47 St., 4663 Gross Ave., Skyr. 769 Milwaukee Ave., CHICAGO, ILL.

Tel. Drover 7169.

S. Markunas

GENERALIŠKAS KONTRAKTORIUS

Muravoja konkrytą, padirba speciališkaai provijemams namus, ir padirba po savininkų reikalavimui.
2459 W. 46th Place. CHICAGO, ILL.

CARR BROS. WRECKING CO. INC.

PARDUODAME PIGIAI SENAS IR NAUJAS LENTAS, STULPUS IR KITOKI MATERIJOLA.

Taipgi maliava, vinis, duris, langus, stora popiera, stogams dengti ir t. t.

PHONE YDS. 1294 3003 TO 3039 SO. HALSTED STR.